

Ročník VI.

3. 9. — 16. 9. 2017

ACTIO č. 13

IN BASILICA

Bulletin Farnosti Narodenia Panny Márie vo Vranove n. T-Sever

Slovo na úvod

O Márii, s Máriou, skrze Máriu a pre Máriu

V úvodnom speve na sviatok Narodenia Panny Márie sú tieto slová: „S radosťou slávime narodenie Preblahoslavenej Panny Márie, lebo z nej vzišlo Slnko spravodlivosti, Kristus, náš Boh.“ Narodenie Márie je akoby úvodom k narodeniu Ježiša, pretože jej objavením sa začína uskutočňovať Boží plán pre vtelenie jeho božského Syna. V Panne z Nazareta mu Najvyšší pripravuje matku. Všetka Máriina veľkosť je v tom, že ona je Bohom vopred vyvolené stvorenie, aby bolo matkou jeho Jednorodného. Tak ako v starozákonnej arche bolo uložené Desatoro, manna a Áronova palica, v Márii bolo Božie slovo vtelené. Už prorok Micheáš ju ohlasoval ako tú, „ktorá má porodiť“ (5, 2), a čas i miesto jeho narodenia označuje ako začiatok novej éry, keď „z Efratského Betlehema... príde zvrchovaný vládca Izraela.“

Teda Máriino narodenie je zornicou vykúpenia. Tento blažený a slávny deň vrhá nové svetlo na celé ľudstvo: nevinnosť, čistotu, milosť, predzvesť – už začína žiarieť Ježišov deň! Po Ježišovom narodení nijaké iné narodenie nebolo také dôležité v Božích očiach

a také vzácne pre dobro ľudstva ako Máriino. A predsa toto narodenie ostáva v tieni; nikto ho nezaregistroval, nič o ňom nehovorí Sväté písmo ani Tradícia. Počiatky Márie sa tratia v tichu, ako bol žitý v tichu celý jej život. Máriino narodenie je udalosť, ktorej veľkosť ťažko pochopiť, lebo je zahalené do hlbokej pokory. Čomu nás to učí? – Čím viac chce človek vzrastať pred Božími očami, tým viac sa musí umenšovať, stávať sa pokorným, ukryť sa pred vlastnými očami aj pred očami iných, bez osobovania si privilégií...

Najväčší mariánsky sviatok našej farnosti je teda pozvaním ku skrytému životu s Máriou v Kristovi. Možno ne jeden z nás potrebuje našu Matku znova nájsť alebo sa s ňou stretnúť, alebo ju uvidieť novými očami. **Každý deň máme príležitosť objavovať ju, Kráľovnú – Matku, ktorá sa prihovára za svoje deti, svoj život formovať podľa tejto svätej Panny v túžbe skryť sa do Božieho tieňa a byť presvedčený, že ak si mohol/-la spraviť niečo dobrého, je to Boží dar na slávu Najvyššieho.**

Voľne spracované z literatúry pre OCDS. J. Melková

Takto začína jedna z 88 piesní k úcte Panny Márie, ktoré máme v našom Jednotnom katolíckom spevníku.

Zdá sa, že už sv. Lukáš mal k menu Márie, Ježišovej matky, osobitnú úctu. V Lk 1, 27 čítame: „A meno panny bolo Mária.“ Od apoštolských čias cez Efezský koncil (r. 431), včasný stredovek až po súčasnosť táto úcta vzrastá. Dôvody sú vnútorné, čisto náboženské, aj vonkajšie, ovplyvnené pre kresťanstvo nepriaznivými historickými udalosťami. Zväčša to boli nebezpečenstvá, ktoré hrozili zo strany výbojných nepriateľov kresťanstva. Vtedy bolo meno Márie heslom, pod ktorým sa šlo do boja. Napr. v križiackych výpravách to bola hymna *Zdravas*, *Kráľovná*. Keď sa Ján Sobieski 12. septembra 1683 púš

ťal do rozhodujúcej bitky proti Turkom pri Viedni, obišiel svoju pomerne malú armádu a bojovníkom opakoval heslo: „Teraz odvážne dopredu, lebo nás chráni Matka nášho Spasiteľa. Ako znak na vzpruženie vezmite sväté meno Márie!“ Po víťazstve nad Turkami a oslobodení Viedne pápež Inocent XI. na poďakovanie za pomoc Márie ustanovil pre celú Cirkev na 12. september *sviatok Presväťého mena Márie*. Kult mena Márie zakotvený v Rímskom kánone a v Litániách k svätým bol týmto završený aj v liturgii.

Po Druhom vatikánskom koncile bol však tento sviatok v Rímskom všeobecnom kalendári zrušený, aby sa nepočítaval ako duplicitný so sviatkom Narodenia Panny Márie (rozdiel iba 4 dni), ale so súhlasom Svätej stolice sa v regionálnych kalendároch zachováva ako ľubovoľná spomienka.

Voľne spracované podľa Jozef Kútnik Šmálov: Litánie Loretánske, str. 78-79. J. Melková

DEVIATNIK PRED ODPUSTOVOU SLÁVNOSŤOU NARODENIA PANNY MÁRIE v Bazilike Narodenia Panny Márie vo Vranove nad Topľou

PROGRAM

1. 9. 2017	18.30 hod.	vdp. Štefan Albičuk, farár a dekan vo Vranove nad Topľou
2. 9. 2017	18.30 hod.	vdp. Martin Telepun, farár v Hanušovciach nad Topľou
3. 9. 2017	11.00 hod.	vdp. Marcel Stanko, farár vo Vranove nad Topľou – Čemerné
4. 9. 2017	18.30 hod.	otcovia pallotíni
5. 9. 2017	18.30 hod.	otcovia pallotíni
6. 9. 2017	18.30 hod.	otcovia pallotíni
7. 9. 2017	18.30 hod.	otcovia pallotíni
8. 9. 2017	18.30 hod.	otcovia pallotíni
9. 9. 2017	18.00 hod.	vdp. Marek Kunder, kňazský seminár - Košice,
spieva farský zbor Lumen
	21.00 hod.	vdp. Martin Harčár, Univerzitné pastoračné centrum v Prešove

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ

v Bazilike minor
Narodenia Panny Márie vo Vranove nad Topľou

9. - 10. septembra 2017

Program - sobota (9. sept.)

- 16.30** Korunka k Božiemu Milosrdenstvu
Kongregácia sestier Matky Božieho
milosrdenstva — Nižný Hrušov
- 17.00** Bolestný ruženec
Kongregácia školských sestier
de Notre Dame
- 18.00** Svätá omša
celebruje vdp. Marek Kunder
z kňazského seminára v Košiciach,
spieva zbor Lumen
- 19.30** Procesia s kópiou milostivého
obrazu Panny Márie
Slávnostný ruženec
- 21.00** Live svätá omša
celebruje vdp. Martin Harčár
z UPC v Prešove
- 22.30** Program pripravený mladými
zo Spoločenstva pri bazilike
- 23.15** Marana Tha — Prešov

Program - nedeľa (10. sept.)

- 00.30** Vyložená k poklone Sviatosť oltára
- 01.30** Tichá adorácia
Neokatechumenátne spoločenstvo
- 02.30** Tichá adorácia, Ružencové bratstvo
- 03.30** Tichá adorácia, Svetský rád bosých
karmelitánov a nositelia škapuliara
- 04.30** Tichá adorácia, III. rád sv. Františka
- 05.30** Ruženec svetla — Večeradlo
- 06.30** Svätá omša
celebruje vdp. Kazimír Kogut OSPPE
- 07.20** Hodinky o Nepoškvrnenom
počatí Panny Márie
- 08.00** Svätá liturgia východného obradu
celebruje vdp. Richard Harvilko
- 09.30** Slávnostný ruženec
peší pútnici z Trebišova a Gíraltoviec
- 10.30** Slávnostná svätá omša
celebruje J. E. Mons. Marek Forgáč,
spievajú zbory Lumen a Bambino Luci

Hlavný oltár v Bazilike Narodenia Panny Márie - Vranov nad Topľou

Po predstavení troch bočných oltárov nášho chrámu – baziliky minor - v predchádzajúcich číslach nášho bulletinu pristupujeme k opisu hlavného oltára, ktorý prekvapí každého pútnika svojou majestátnosťou.

Legenda

1. Milostivý obraz Panny Márie s dieťaťom. Pavlínska kronika uvádza, že Panna Mária na tomto obraze krvavo slzila dňa 27. augusta 1708. Obraz sa pôvodne nachádzal v rodinnom dome Berčénich a po zázraku bol slávnostne prenesený dňa 8. septembra 1708 do tohto chrámu a inštalovaný na hlavný oltár. Od toho dňa bol tento chrám zasvätený Narodeniu Panny Márie a stáva sa mariánskym pútnickým miestom. V roku 2008, pri príležitosti 300 stého výročia slzenia obrazu, bol tento chrám pri slávnostnej sv. omši dňa 6. septembra povýšený na baziliku minor.

2. Sv. Pavol, Prvý pustovník. Tento svätec nechýba v žiadnom pavlínskom chráme, keďže je patrónom rádu pavlínov. Jeho poznávacie znaky sú šaty upletené z palmových listov, palma s havranom na konári, ktorý má v zobáku bochník chleba. Špeciálne na tomto oltári svätec jednou rukou ukazuje na Pannu Máriu, ktorá sa odjakživa tešila veľkej úcte pavlínov.

3. Sv. Anton pustovník. Tento svätec sa sám osobne stretol s Pavlom pustovníkom (patrónom pavlínov) na púšti, kde ho aj pochoval. Zároveň vďaka nemu sa svet dozvedel o živote prvého svätého pustovníka Pavla. Pre tento fakt sa sv. Anton teší veľkej úcte u otcov pavlínov a je často zobrazovaný v pavlínskych chrámoch. Poznávacie symboly sv. Antona sú zvonček a pri nohách prasa. V stredoveku bolo tradíciou, že sa na sviatok sv. Antona pustovníka robila zakáľačka, po ktorej sa spracované mäso rozdalo chudobným. Určené prasce boli celý rok chované voľne a na krku nosili zvončeky, aby ich nikto nezabil skôr ako v stanovený deň.

4. Svätý Štefan, prvý uhorský kráľ. Rád sv. Pavla pustovníka vznikol v Uhorsku, kde sa kráľ sv. Štefan tešil veľkej úcte. Je tak prirodzené, že v každom pavlínskom chráme sa nachádza socha práve tohto svätca. Traduje sa, že keď sv. Štefana zvolili za kráľa Uhorska a nasadili mu korunu, on túto korunu vzal a držiak v ruke symbolickým gestom dal pod ochranu Panny Márie celú krajinu. Možno si všimnúť, že aj na tomto oltári je vyobrazený ako ponúka svoju korunu Panne Márii.

5. Svätý Ladislav, uhorský kráľ. Zaslúžil sa o kanonizáciu práve vyššie spomínaného uhorského kráľa Štefana, jeho syna Imricha a tiež dvoch slovanských svätcov — Svorada a Benedikta. Zobrazuje sa v brnení, pretože sa zúčastnil prvej križiackej výpravy. Podobne ako v prípade sv. Štefana, aj sv. Ladislav, uhorský kráľ, patril k svätcom, ktorí boli zvlášť uctievaní na území Uhorska, preto aj tohto svätca nájdeme takmer v každom pavlínskom chráme.

6. Anjeli. Množstvo anjelov (viac ako 40) na hlavnom oltári okrem iného naznačuje aj zvláštnu úctu Rádu sv. Pavla pustovníka voči anjelom, zvlášť voči anjelom strážnym. Už v stredoveku vznikali pri pavlínskych kostoloch Bratstvá anjelov strážnych, ktorých úlohou bolo rozširovať úctu k týmto nebeským poslom a pozdvíhať duchovný život členov bratstva. Zároveň celkový pohľad na oltár plný anjelov s obrazom Božej Matky v strede naznačuje, že Panna Mária je v tomto chráme nielen Kráľovnou pavlínov, ale aj Kráľovnou anjelov.

Zdroj: Ondruš: Blízki Bohu a ľuďom 1991 a Kniha otca Leandra Pietrasa OSPPE: *Pútnický farský kostol Narodenia Panny Márie a kláštor pavlínov vo Vranove nad Topľou.*

Spracovala Veronika F.

V PLNOM ZNENÍ LIST OD O. DARIUSA ČARŠA

**Parroquia San Martín Obispo, San Martín Tilcajete
y Santa Ana Zegache, Oaxaca.**

Arquidiócesis de Antequera – Oaxaca, A. R.

Calle Independencia #1, Reforma y Oriente, Centro, CP 71506; Tel.:5249208;
parroquiatilcajete@gmail.com

Otec Rastislav Ivanecký OSPPE, prior a farár

Komunita otcov pavlínov

Veriaci Farnosti Narodenia Panny Márie, Vranov-Sever

Pochválený buď, Pán Ježiš Kristus!

Drahý otec Rastislav a komunita otcov pavlínov, srdečne pozdravujem. Taktiež pozdravujem všetkých rodákov a veriakov vo farnosti pri príležitosti odpustovej slávnosti v rodnom Vranove a vo Farnosti Narodenia Panny Márie.

„Mária sa ponáhľala...“ (Lukáš 1, 39).

Ponáhľať sa je to, čo cíti každý kresťan, keď dovoľí, aby Kristus priniesol do jeho života nový zmysel. Iba ten, kto realizuje túto hlbokú skúsenosť, môže vidieť históriu z Božieho pohľadu. Okrem toho Máriin chválospev je chválospevom každého kresťana. Nie je to iba spev o Božích zázrakoch, ale je to aj odovzdanie veľkej radosti, ktorú všetci pokrstení máme prijímať o odovzdávať. Ponáhľajme sa teda zakúsiť Božiu radosť a zdieľať ju.

Spomínam na Vás všetkých, ďakujem za Vaše modlitby a obety a prosím naďalej o Vaše modlitby. Prajem Vám hlboko duchovne prežitú odpustovú slávenie Narodenia našej Matky Panny Márie.

Želám všetkým hojnosť Božieho požehnania a v modlitbe ostáva

Váš rodák **P. Darius Čarš**, misionár a správca farností Svätého Martina, biskupa, v Tilcajete a Svätej Anny v Zegache v Mexiku.

San Martín Tilcajete - Mexiko

14. augusta 2017.

Úmysly Apoštolátu modlitby na september

Evanjelizačný: Prosme, aby naše farnosti oživoval misijný duch a aby sa stávali miestami odovzdávania viery a svedectva.

Úmysel KBS: Aby nás vzťah k zjavenej Božej pravde viedol k horlivému odovzdávaniu náboženských právd novej generácii doma i v škole.

PRIČINA: *hriech*

Tento text je pokračovaním z publikácie k výročiu fatimských zjavení *Tvoje dni sú spočítané – 3. časť*.

Kľúč na riešenie problémov ľudí nie je len v rukách politikov, lebo „každé jedno srdce“ pohybuje svetom. Inými slovami: rozhodnutie o našej spásе alebo zatretení spočíva v tom, ako žijeme, myslíme a konáme.

Hriech je príčinou každého zla, lebo nám zakrýva pohľad na Boha a na večné hodnoty. „Hriech“, hovorí svätý farár arský, „vrhá do nášho vnútra ducha, ktorý dušu oslepuje. Hriech má tragické následky, ktoré vedú k úplnej slepote ducha.“

Aký hrozný je hriech v očiach Božích, ukazuje nasledujúca udalosť zo života Kataríny Sienskej. Raz prosila Pána, aby jej ukázal hrôzu smrteľného hriechu. Pán ju vystríhal, že to bude neznesiteľné. Pohľad na hriech bol taký hrozný, že svätá Katarína po videní vyhlásila: „Radšej budem celý život chodiť bosá po žeravom uhli, ako ešte raz vidieť tú hrôzu.“

Hriech je strašný bič, jeho následky pre duše sú hrozné. Odsudzuje duše k večnému zatrateniu tam, kde panuje hrôza a zúfalstvo. Ťažký hriech je najväčší a najzákernejší vrah. Zabije dušu, otrávi srdce, zatemní rozum. Oslabuje vôľu a udúša svedomie. Zabíja dobré skutky, ničí manželstvá a rodiny, spôsobuje Cirkvi neopísateľné škody. Hriech zotročuje ľudí, ba i celé národy, je príčinou vojen a katastrof.

Jeden z najväčších hriechov, ktorý sa zrodil z hriechu proti čistote, je potrat.

Publikáciu poskytla Helena B.

Dobrá sv. spoved' znamená návrat k Bohu!

Liturgický kalendár

3. 9. – Ne: 22. nedeľa v Cezročnom období

5. 9. – Ut: Sv. Matka Tereza z Kalkaty, rehoľníčka

6. 9. – St: Sv. Zachariáš, prorok

7. 9. – Št: Sv. Marek Križin, Melichar Grodziecki, Štefan Pongráč, kňazi a mučeníci; spom.

8. 9. – Pi: Narodenie Panny Márie; sviatok

V našej farnosti odpustová slávnosť 9. a 10. septembra

9. 9. – So: Sv. Peter Claver, kňaz; ľubovoľná spomienka

10. 9. – Ne: 23. nedeľa v Cezročnom období

12. 9. – Ut: Najsvätejšieho mena Panny Márie; ľubovoľná spomienka

13. 9. – St: Sv. Ján Zlatoústý, biskup a učiteľ Cirkvi; spomienka

14. 9. – Št: Povýšenie Svätého kríža; sviatok

15. 9. – Pi: Sedembolestná Panna Mária, patrónka Slovenska; slávnosť

16. 9. – So: Sv. Kornélius, pápež, a sv. Cyprián, biskup a mučeník; spomienka

Rozmyšľajme aj takto o Panne Márii

* Jedno Zdravas' je bozk a objatie Márie.

Mária je ako Božia Matka matkou „par excellence“; a teda ak všetky matky sú nevystihnuteľné, ona je ešte nevystihnuteľnejšia.

Máriina duša „veľbí“ nie seba, ale Pána!

*Máriu si uctieваме ako Patrónku, Matku, Sestru, Pannu čistého srdca.

* Niekedy sa podobáme ľuďom, ktorí sú síce šťastní, že majú mamu, ktorá sa za nich modlí, varí im, stará sa o domácnosť, ale želajú si, aby zostala vo svojej izbičke, keď prídu na návštevu ľudia, ktorí sa tvária, akoby mama nepatrila k rodine...

* Sme Ježišovi učeníci, jeho mladší súrodenci – nám patrí nebeský domov, náš je jeho Otec a jeho matka, no koľko kresťanov (aj katolíkov) ju skutočne pozýva do svojho domu?

Pre prípad, že ti to dnes nikto nepovedal: **si milovaný, si krásny a si potrebný!**

Niektoré významnejšie dni

- 1. septembra: Prvé výročie biskupskej vysviacky Mons. Mareka Forgáča, košického pomocného biskupa (2016).
- 4. septembra 1957: Pred 60 rokmi sa v Snine narodil Mons. Milan Chatur CSsR, košický eparcha, predseda Rady KBS pre inštitúty zasväteného života.
- 6. septembra: Výročie posviacky katedrálneho chrámu sv. Alžbety v Košiciach.
- 15. septembra: 38. výročie biskupskej vysviacky (1979) kardinála Jozefa Tomka, titulárneho arcibiskupa, emeritného prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Informačný bulletin

Vydáva Rímskokatolícka farnosť Narodenia Panny Márie vo Vranove n/T — Sever
Mariánske námestie 1496/127, Vranov nad Topľou.

Určené pre vnútornú potrebu farnosti.

Príspevky, návrhy, podnety nám zasielajte na: aib@bazilikavranov.sk
Redakcia si vyhradzuje právo v prípade potreby príspevky upravovať.